
Shri Parabrahma Hridayam

श्रीपरब्रह्महृदयम्

Document Information

Text title : Parabrahma Hridayam

File name : parabrahmahRRidayam.itx

Category : deities_misc, hRidaya, brahma

Location : doc_deities_misc

Transliterated by : Rukmini Goswami

Proofread by : Rukmini Goswami

Latest update : July 29, 2026

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

July 29, 2026

sanskritdocuments.org

श्रीपरब्रह्महृदयम्

नारायण उवाच ।
शृणु नारद वक्ष्यामि हृदयं परमाद्भुतम् ।
गुह्याद्गुह्यतरं दिव्यं ब्रह्मणः परमात्मनः ॥ ३ ॥
पुण्यं सर्वार्थसिद्ध्यर्थं सर्वदुःखविनाशनम् ।
सर्वशान्तिकरं नित्यं सर्वमङ्गलकारणम् ॥ ४ ॥
सर्वविद्याप्रतिष्ठानं सर्वरहस्यगोचरम् ।
अज्ञानध्वान्तसंहर्तुं परमानन्दवर्धनम् ॥ ५ ॥
येन विज्ञानमात्रेण न संशेत पुनर्भवः ।
न बन्धो न च मोक्षोऽस्ति केवलं ब्रह्म दृश्यते ॥ ६ ॥
तदेकं परब्रह्म त्वं ध्यायस्व सुसमाहितः ।
हृदये सर्वलोकानां नित्यं भाति निरामयम् ॥ ७ ॥
सर्वदेवमयं शान्तं सर्ववेदान्तनिश्चयम् ।
सर्वतत्त्वमयं नित्यं सर्वभूतान्तरस्थितम् ॥ ८ ॥
तदेव कारणं सूक्ष्मं तदेव परमं महत् ।
तदेव भासते नित्यं तदेव हृदयं परम् ॥ ९ ॥
तदेव कालः सकलस्तदेव दिवसो निशा ।
तदेव भूतभव्यं च तदेवाक्षरमव्ययम् ॥ १० ॥
तदेव ब्रह्मा विष्णुश्च तदेव रुद्र ईश्वरः ।
तदेवेन्द्रो वरुणश्च सोमो वह्निः प्रजापतिः ॥ ११ ॥
तदेव काली तारिणी दुर्गा सुन्दरी परा ।
राधिका भैरवी चैव बगलाम्बा सरस्वती ॥ १२ ॥
तदेव वेदो वेदाङ्गं तदेवागमसञ्चयः ।

तदेव योगिनां ध्येयं तदेव हृदयं महत् ॥ १३ ॥
 निरञ्जनमनन्तं तन्निराधारं निरामयम् ।
 स्वयम्प्रकाशमव्यक्तं स्वयंसिद्धं सनातनम् ॥ १४ ॥
 य एतद्धृदयं नित्यं धारयेन्मानसे बुधः ।
 तस्य चित्ते स्वयं ब्रह्म स्फुरति स्वर्णदीधितिः ॥ १५ ॥
 तस्य हृन्मध्यदेशे तु त्रिकोणं परमं स्मृतम् ।
 यत्र शक्तिपरं तत्त्वं स्वयमेव प्रकाशते ॥ १६ ॥
 चतुरस्रं तदावेष्ट्य भुवनत्रयकारणम् ।
 बिन्दुनादकलातीतं चिन्मात्रैकप्रकाशकम् ॥ १७ ॥
 नवयोनिविभागेन नवधाशक्तिरुच्यते ।
 नवावरणमध्यस्थं परं धाम निरञ्जनम् ॥ १८ ॥
 प्रथमावरणे देवाः स्थावरजङ्गमात्मकाः ।
 द्वितीये तत्त्ववर्गाश्च तृतीये गुणमण्डलम् ॥ १९ ॥
 चतुर्थे शक्तिसङ्घाताः पञ्चमे ज्ञानविग्रहाः ।
 षष्ठे देवगणाः सूक्ष्माः सप्तमे योगिनो मताः ॥ २० ॥
 अष्टमे नादरूपाणि नवमे परमं पदम् ।
 यत्र लीयन्ति विश्वानि बिन्दौ ब्रह्मणि केवलम् ॥ २१ ॥
 श्रीचक्रं न तु चित्रं स्यात् न रेखामात्रकल्पना ।
 चिदाकाशे स्वयं जातं ब्रह्माण्डस्य शरीरकम् ॥ २२ ॥
 यत्र त्रिपुटिविभागोऽपि स्वयमेव विलीयते ।
 ज्ञाता ज्ञानं ज्ञेयरूपं यत्रैकत्वं प्रपद्यते ॥ २३ ॥
 बिन्दुं तु परमं विद्यात् सर्वकारणकारणम् ।
 नादं तस्य प्रसारं तु कलां तस्य विभूतयः ॥ २४ ॥
 आधाराधेयभावेन नात्र कश्चित्प्रकल्प्यते ।
 स्वप्रकाशस्वरूपस्य स्वयमेव प्रतिष्ठितिः ॥ २५ ॥
 यत्र श्रीविद्यया सूक्ष्मा विद्याशक्तिः प्रवर्तते ।
 यत्र कालोऽपि विश्रामं लभते चिद्रसाम्बुधौ ॥ २६ ॥

न तत्र भेदरेखास्ति न वर्णो न च संस्थितिः ।
 तथापि भक्तिभावेन दृश्यते विश्वरूपिणी ॥ २७ ॥
 श्रीचक्रस्य रहस्यं यत् तदेव हृदयं परम् ।
 हृदयस्य रहस्यं यत् तदेव परब्रह्म च ॥ २८ ॥
 यः पश्यति न चक्षुर्भ्यां यः शृणोति न कर्णतः ।
 स्वसंवित्तिप्रदीपेन स वेद श्रीपुरालयम् ॥ २९ ॥
 न मेरुर्न च भूगोलो न केवलमुपासनम् ।
 अन्तःस्थितस्य चैतन्यस्य मण्डलं परमं स्मृतम् ॥ ३० ॥
 तस्मिन् श्रीचक्रमध्यस्थे सर्वतत्त्वैकमण्डले ।
 परब्रह्महृदाख्येऽस्मिन् विश्रान्तिर्मुनिसत्तमैः ॥ ३१ ॥
 य इदं परमं हृद्यं परब्रह्महृदाह्वयम् ।
 श्रद्धया परमेशस्य पठेद्वा धारयेद्धृदि ॥ ३२ ॥
 स सर्वपापविनिर्मुक्तः सर्वदुःखविवर्जितः ।
 अन्तःप्रकाशसम्पन्नः शिवतुल्यः प्रजायते ॥ ३३ ॥
 न तस्य दुर्लभं लोके न परत्रापि विद्यते ।
 यदिच्छति हृदा भक्त्या तत्सर्वं सम्प्रजायते ॥ ३४ ॥
 विद्याविवेकसम्पन्नो वागीशत्वमवाप्नुयात् ।
 मन्दोऽपि मतिमान् भूत्वा ज्ञानदीप्तो भविष्यति ॥ ३५ ॥
 अकालमृत्युरहितः सर्वव्याधिविवर्जितः ।
 बलवीर्यसमायुक्तो दीर्घमायुरवाप्नुयात् ॥ ३६ ॥
 राजद्वारे सभामध्ये सङ्ग्रामे सङ्कटे तथा ।
 स्मरणादस्य हृदयस्य विजयः स्यान्न संशयः ॥ ३७ ॥
 दारिद्र्यदावदग्धानां चिन्ताशोकाकुलात्मनाम् ।
 कल्पवृक्षसमं नित्यं फलदं हृदयमिदम् ॥ ३८ ॥
 यस्य चित्ते प्रतिष्ठेत परब्रह्महृदं शुभम् ।
 तस्य गेहे स्वयं लक्ष्मीः शान्तिश्च निवसेत्सदा ॥ ३९ ॥
 न ग्रहाः पीडयन्त्येनं न भूतानि न दानवाः ।
 चिदग्निकवचं तस्य सर्वतो रक्षति ध्रुवम् ॥ ४० ॥

यः श्रीचक्ररहस्यज्ञो हृदयं च पठेन्नरः ।
स जीवन्नेव कैवल्यं परमं पदमश्नुते ॥ ४१ ॥
न सिद्धयः प्रार्थनीयास्तस्य न च विभूतयः ।
स्वयमेव प्रसादेन तस्य पादं भजन्ति ताः ॥ ४२ ॥
अन्तकालेऽपि यः स्मृत्वा हृदयं परमाद्भुतम् ।
परब्रह्मणि लीयेत न पुनर्जन्म विद्यते ॥ ४३ ॥
गोपनीयमिदं नित्यं भक्तिहीनाय नार्पयेत् ।
गुरुभक्ताय शान्ताय दातव्यं ब्रह्मवित्तमैः ॥ ४४ ॥
लक्षजपसमायुक्तं पुरश्चर्याविधानतः ।
सिद्धिदं सर्वकामानां मोक्षदं च विशेषतः ॥ ४५ ॥
दशांशहोमसंयुक्तं तर्पणाभिषेकान्वितम् ।
ब्राह्मणानां च सन्तोषं कृत्वा पूर्णफलं लभेत् ॥ ४६ ॥
इदं हृदयं महागुह्यं देवैरपि सुदुर्लभम् ।
नारदाय मया प्रोक्तं भक्त्या ते परमादरात् ॥ ४७ ॥
यः पठेत्प्रातरुत्थाय शुचिर्भूत्वा समाहितः ।
स ब्रह्ममयतां याति सत्यं सत्यं न संशयः ॥ ४८ ॥
इति श्रीपरब्रह्महृदयं सम्पूर्णम् ॥

Encoded and proofread by Rukmini Goswami

——
Shri Parabrahma Hridayam

pdf was typeset on July 29, 2026

——

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

